

Sygn. akt III AUa 25/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Pasek
Sędziowie:	SA Krzysztof Szewczak (spr.) SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Protokolant: protokolant sądowy Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2016 r. w Lublinie

sprawy D. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji D. O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 4 grudnia 2014 r. sygn. akt IV U 135/14

I. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego w ten sposób, że ustala D. O. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia (...)roku do dnia (...)roku;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. na rzecz D. O. kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Krzysztof Szewczak Małgorzata Pasek Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska

III AUa 25/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 grudnia 2013 r., znak:(...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 57 ustawy

z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił D. O. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskazując, iż u wymienionego komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 6 listopada 2013 r. nie stwierdziła niezdolności do pracy.

Odwołanie od w/w decyzji złożył D. O. wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Podniósł, że jego stan zdrowia nie pozwala mu na podjęcie pracy.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o jego oddalenie, wskazując, iż zaskarżona decyzja wydana została na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej ZUS z dnia 6 listopada 2013 r., którym nie stwierdzono u wnioskodawcy niezdolności do pracy, a odwołanie nie wnosi do sprawy żadnych nowych dowodów lub argumentacji prawnej, które uzasadniałyby zmianę zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 4 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Siedlcach oddalił odwołanie.

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawca D. O. w dniu 15 marca 2013 r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczony w okresie od dnia 2 maja 2012 r. do dnia 26 kwietnia 2013 r. był uprawniony do świadczenia rehabilitacyjnego. Rozpoznając ten wniosek organ rentowy skierował ubezpieczonego na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z 20 września 2013 r. ustalił, że wnioskodawca jest niezdolny do pracy i wskazał przy tym na celowość przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie.

Na skutek wniesienia sprzeciwu wnioskodawca skierowany został na badanie przez komisję lekarską ZUS, która w orzeczeniu z dnia 6 listopada 2013 r. ustaliła, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy.

Na podstawie powyższego orzeczenia komisji lekarskiej ZUS, zaskarżoną decyzją z dnia 30 grudnia 2013 r. pozwanego organu rentowego odmówił wnioskodawcy D. O. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zespół biegłych lekarzy neurologa i ortopedy w opinii sporządzonej na zlecenie Sądu I instancji rozpoznał u ubezpieczonego: stan po urazie wielomiejscowym, stan po urazie głowy z obrzękiem mózgu, stłuczenie klatki piersiowej i płuc, złamanie łopatki lewej, stan po złamaniu kompresyjnym trzonu (...), (...), (...) po leczeniu operacyjnym- wygojone bez istotnego ograniczenia sprawności ruchowej, bez objawów korzeniowych i ubytkowych z utrzymującym się zespołem bólowym. Biegli w badaniu klinicznym stwierdzili niewielkie ograniczenie ruchomości kręgosłupa w odcinku szyjnym oraz niewielkie ograniczenie w odcinku lędźwiowym, bez objawów korzeniowych i ubytkowych, bez objawów ogniskowego uszkodzenia (...). Podali ponadto: kończyny górne i dolne symetryczne, niewielkie ograniczenie ruchomości barku lewego, funkcja chwytowa rąk prawidłowa, prawidłowa ruchomość w pozostałych stawach kończyn górnych i dolnych, funkcja podporowa kończyn dolnych prawidłowa, chód sprawny w pełni wydolny. Wynik badania TK głowy z kontrastem z dnia 7 października 2014 r. nie wykazał zmian ogniskowych w obrębie struktur mózgowia. Badanie RTG barku lewego i łopatki wykazało zmiany zniekształcające pourazowe łopatki po przebyłym złamaniu oraz zniekształcenie pourazowe końca barkowego obojczyka bez przemieszczeń w stawie barkowo – obojczykowym. W związku z powyższym biegli klinicznie stwierdzili niewielkie ograniczenie ruchomości barku lewego bez upośledzenia sprawności kończyn górnych. W oparciu o przeprowadzone badanie i analizę dokumentacji medycznej biegli nie stwierdzili ograniczenia sprawności organizmu ubezpieczonego mogącą uzasadniać orzeczenie niezdolności do pracy. Biegli wskazali jedynie, że przeciwwskazaniem jest ciężka praca wymagająca dźwigania i stwierdzili, że ubezpieczony jest zdolny do wykonywania pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami kierowcy samochodu ciężarowego.

Ubezpieczony D. O. jest z zawodu murarzem i w tym zawodzie pracował do 2000 r., a następnie od 2001 r. pracował jako kierowca samochodów ciężarowych, pracował też jako pracownik produkcyjny.

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art.57 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

(Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,

a niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a,

pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów, przy czym ostatniego wymogu nie stosuje do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W myśl art.12 ust.1, 2 i 3 powołanej ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Rozstrzygnięcie o zasadności bądź nie, odwołania wnioskodawcy

od decyzji organu rentowego odmawiającej mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wymagało ustalenia czy u wnioskodawcy istnieje częściowa lub całkowita niezdolność do pracy. Sporządzona na tę okoliczność opinia biegłych lekarzy: neurologa i ortopedy nie dała podstawy do ustalania, że wnioskodawca jest osobą niezdolną do pracy. W oparciu o przeprowadzone badanie i dokumentacje medyczną biegli stwierdzili, że ubezpieczony jest zdolny do pracy zgodne z posiadanymi kwalifikacjami tj. kierowcy samochodu ciężarowego. Biegli wskazali jedynie, że przeciwwskazaniem jest ciężka praca wymagająca dźwigania, co nie pozwala ubezpieczonemu na wykonywanie pracy w zawodzie murarza, czy pracownika fizycznego z wymienionym ograniczeniem.

Sąd I instancji wskazał, że ze złożonej dokumentacji ubezpieczeniowej wynika, iż wnioskodawca jako kierowca samochodu ciężarowego był zatrudniony np. w (...)spółce z o.o., gdzie z pewnością dziennie nie wykonywał tras przekraczających 100 km. Ponadto praca kierowcy samochodu ciężarowego to nie tylko praca w transporcie międzynarodowym. Złożona przez ubezpieczonego dokumentacja medyczna i zgłaszane przez niego dolegliwości nie wskazują również aby ubezpieczony miał jakiegokolwiek problemy natury psychicznej czy psychologicznej, które nie pozwalałyby mu na uzyskanie pozytywnego wyniku z testów psychofizycznych. Na uwagę zasługuje również fakt, że ubezpieczony chciał robić kurs na operatora koparki, co wskazuje na to, że praca w wymuszonej pozycji siedzącej nie powoduje u niego dolegliwości skutkujących niemożnością jej wykonywania.

W apelacji od wyroku Sądu I instancji, ubezpieczony D. O. zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przejawiający się w uznaniu, iż stan jego zdrowia pozwala mu na wykonywanie pracy, w sytuacji gdy prawidłowa analiza zgromadzonych w sprawie dowodów do takiego wniosku prowadzić nie mogła, oraz wadliwą ocenę dowodów – w szczególności bezkrytyczne przyjęcie wniosków wywołanej w sprawie opinii biegłych lekarzy, uznających ubezpieczonego za osobę zdolną do pracy, wnosił o jego zmianę poprzez przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji wnioskodawca podniósł, że stan jego zdrowia, a w szczególności chroniczne bóle kręgosłupa uniemożliwiają mu wykonywanie pracy kierowcy, bowiem nie jest on w stanie jednorazowo przejechać samochodem więcej niż 100 kilometrów. Ponadto ubezpieczony podniósł, że Sąd I instancji z nieznanymi powodów zaniechał poszerzenia opinii biegłego, co w ocenie ubezpieczonego mogłoby pozwolić na uzyskanie odpowiedzi na pytanie z jakimi ograniczeniami i przeciwwskazaniami wiąże się praca kierowcy, bowiem to nie tylko jazda samochodem, ale również wykonywanie czynności związanych z załadunkiem i rozładunkiem towarów. Kierowcy zawodowi przechodzą

poza tym badania psychofizyczne, a ubezpieczony w obecnym stanie zdrowia nie byłby w stanie ich przejść z wynikiem pozytywnym.

W toku postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny dopuścił dowód z dwóch opinii biegłych lekarzy specjalistów.

Opinią z dnia 16 czerwca 2015 r. biegła lekarz specjalista z zakresu medycyny pracy A. S. uznała ubezpieczonego za niezdolnego do pracy w wyuczonym zawodzie murarza i ostatnio wykonywanym zawodzie kierowcy od dnia 20 września 2013 r. do czasu przekwalifikowania się, tj. do dnia(...)r. Uzupełniającą opinią z dnia 14 października 2015 r. biegła uznała, że niezdolność do pracy na stanowisku murarza i kierowcy transportu międzynarodowego istniała także w okresie od ustania prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, tj. od dnia (...)r., do wydania orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, tj. do dnia 19 września 2013 r.

Opinią z dnia 30 marca 2016 r. biegli lekarze specjaliści: z zakresu neurologii M. D., ortopedii Z. T. i medycyny pracy L. M. uznali ubezpieczonego za częściowo niezdolnego do pracy w okresie od dnia 20 września 2013 r. do dnia (...)r. Biegli podzielili opinię biegłej z zakresu medycyny pracy z dnia 16 czerwca 2015 r., nie podzielili natomiast orzeczenia komisji lekarskiej ZUS z dnia 16 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny obdarzył obie opinie biegłych wydane w toku postępowania apelacyjnego przymiotem wiarygodności. Zostały one wydane przez lekarzy specjalistów właściwych ze względu na stwierdzone u ubezpieczonego schorzenia i zostały szczegółowo uzasadnione; opinie zostały wydane zarówno w oparciu o dokładną analizę zebranego w toku dotychczasowego postępowania materiału dowodowego, jak i na podstawie bezpośredniego badania apelanta.

Opinie biegłych są zgodne co do tego, że w wyniku wypadku komunikacyjnego, który miał miejsce w listopadzie 2011 r., ubezpieczony doznał urazu głowy z obrzękiem mózgu, urazu klatki piersiowej i płuc, złamania łopatki lewej, złamania kręgu szyjnego i dwóch kręgów piersiowych. W wyniku doznanych urazów u wnioskodawcy występują dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego i piersiowego, promieniujące do rąk. Urazy doprowadziły u apelanta do ograniczenia ruchomości kręgosłupa i lewego barku, kilka razy w miesiącu występują też u ubezpieczonego napadowe zawroty głowy.

Stwierdzony przez biegłych stan zdrowia, w ich ocenie, spowodował utratę przez ubezpieczonego zdolności do świadczenia ciężkich prac fizycznych. Wnioskodawca nie jest zdolny ani do pracy w zawodzie murarza, ani do prowadzenia pojazdów w transporcie międzynarodowym. Biegli jednoznacznie stwierdzili, że ubezpieczony utracił zdolność do świadczenia pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi.

Jednocześnie wiek oraz obecny stan zdrowia ubezpieczonego i stosunkowo niskie dotychczasowe kwalifikacje zawodowe, jak dodatkowo podnieśli biegli, sprzyjają podjęciu przekwalifikowania zawodowego.

Podzielając w/w opinie biegłych Sąd Apelacyjny miał na uwadze, że organ rentowy nie wskazał żadnych powodów, dla których w/w opinie biegłych lekarzy neurologa, ortopedy i specjalistów z zakresu medycyny pracy należałoby uznać za niewiarygodne. W toku postępowania apelacyjnego nie została zakwestionowana przez organ rentowy ani wiedza fachowa tych biegłych, ani dokładność przeprowadzonych przez nich badań oraz analizy dokumentacji leczenia wnioskodawcy.

Przesłanki przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy określa art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2015 r., poz. 748 ze zm.). W toku prowadzonego przez sądy obu instancji postępowania bezsporne było spełnienie przez ubezpieczonego wszystkich

przesłanek przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy poza jedną, a mianowicie przesłanką niezdolności do pracy określoną w art. 57 ust. 1 pkt 1 powołanej wyżej ustawy. Obdarzone przez Sąd Apelacyjny przymiotem wiarygodności opinie biegłych pozwalają na ustalenie spełnienia przez ubezpieczonego także i tej przesłanki i tym samym mogą one stanowić podstawę do ustalenia ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W oparciu o zebrany materiał dowodowy jako datę początkową przysługiwania ubezpieczonemu prawa do renty należy wskazać datę ustania prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, tj. datę (...)r. Natomiast datą ustania prawa do renty jest data ustania częściowej niezdolności do pracy, tj. data zakończenia przez ubezpieczonego przekwalifikowania zawodowego poprzez zakończenie nauki w liceum dla pracujących. Zasadne okazało się zatem ustalenie ubezpieczonemu prawa do renty do dnia(...)r.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. 2014 r., poz. 1025 ze zm.). Na koszty postępowania apelacyjnego poniesione przez ubezpieczonego składa się opłata do apelacji w kwocie 30 złotych.

W konsekwencji spełnienia przez wnioskodawcę wszystkich przesłanek przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy apelacja okazała się zasadna, dlatego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego orzekł jak w sentencji wyroku.